

ק"פ (פתח תקווה) 6947-09-22 - אביגדור ליברמן נ' יוסי כמיסה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ק"פ 6947-09-22 ליברמן ואח' נ' כמיסה

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא ארז נוריאלי

בעניין: הקובלים

1. אביגדור ליברמן
 2. מפלגת ישראל ביתנו
- ע"י ב"כ עוה"ד קוסטליץ, עו"ד אביעד
שאלזון ועו"ד גאיה פלג

נגד

הנאשם יוסי כמיסה ע"י ב"כ עוה"ד בסרגליק

גזר דין

"הזכות לשם טוב היא מיסודות הקיום האנושי של האדם כיצור חברתי.

הצורך בהגנה על כבודו האנושי של האדם בהתייחסותו לסביבתו היא תנאי הכרחי לחיים בצוותא, להגשמתו העצמית המלאה של הפרט, וליכולתו למצות את חייו החברתיים והרוחניים.

הזכות לשם טוב כחלק מהכבוד האנושי טבועה עמוק ביסודות ההוויה האנושית של האדם, ומקרינה על מערך היחסים בינו לבין הסביבה העוטפת אותו.

היא תנאי הכרחי להגשמת האוטונומיה האישית ולמיצוי יכולותיו של האדם ותרומתו לחברה. היא מהותית לגיבושו של כבוד עצמי שאדם חש כלפי עצמו, ולכבוד שהסביבה רוחשת כלפיו.

היא מקור כוח עשייה לאדם, ותנאי למיצוי יכולתו, כישרונותיו והישגיו לטובת החברה.

סביבה אנושית הנשלטת על ידי תרבות של השמצות, גינויים ומתקפות מילוליות הדדיות שלוחות רסן סופה שתביא הרס חברתי פנימי, ובלימה של התפתחות תרבותית וערכית.

מירקם חברתי הרמוני בין בני אדם, הוא תנאי חיוני למימושם של תהליכי בנין, קידמה, ומיצוי הכוחות והיכולות הטמונים בפרטים לתועלת הכלל.

הזכות לשם טוב של הפרט היא נדבך מרכזי בסדר חברתי הרמוני.

היא ניצבת ביסוד משטר הבנוי על חירות וכבוד האדם.

היא מצויה במעמד רם במדרג זכויות האדם."

(רע"א 10520/03 **איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר**, פסקה 12 להחלטתה של כב' השופטת א. פרוקצ'יה (פורסם בנבו, 12.11.06)).

רקע כללי

1. בהכרעת דין מיום 15.05.25 הורשע הנאשם, לאחר ניהול הליך הוכחות, בשלוש עבירות של פרסום לשון הרע, לפי סעיף 6 ביחד עם סעיפים 1(3), 2(א) ו-8 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: **"חוק איסור לשון הרע"**).

2. בהכרעת הדין קבעתי כי הנאשם ביצע את העבירות שיוחסו לו בכתב הקובלנה הפלילית. לא אחזור כאן על פירוט ונימוקי הכרעת הדין ואך אזכיר בקצרה את עיקריהם, כדלקמן:

ביום 31.08.2022, בעת שהתנהלה בישראל מערכת בחירות לכנסת ישראל בה התמודדה הקובלת, פרסם הנאשם פוסט בפייסבוק בו טען **שהקובל הציע לו 100,000 דולר בתמורה לכך שירצח ניצב במשטרת ישראל.**

עוד כתב הנאשם בפוסט:

"אדון ליברמן בע"ה אני אעשה הכול כדי שאחרי הבחירות האלה אתה תשב בבית סוהר."

וכן:

"שונירוט פחד שאני ארוץ למשטרה לספר על הרצח. הניצב אמר לי שאתה והוא מיניתם את יוחנן דנינו למפכ"ל ולא יעשו דבר עם התלונה שלי."

ביום 01.09.2022 פרסם הנאשם דברים דומים גם בחשבון שלו בטוויטר.

ביום 02.09.2022 פורסם ריאיון של הנאשם בערוץ 13, בתוכנית "שישי" עם הגב' אילה חסון (להלן: **"הריאיון"**). במהלך הריאיון חזר הנאשם וטען כי הקובל אמר לו שהוא מוכן לשלם 100,000 דולר כדי לרצוח ניצב במשטרת ישראל.

ביום 04.09.2022 התראיין הנאשם בתוכניתו של השדרן שרון גל ברדיו "גלי ישראל". במהלך ריאיון זה שב וחזר הנאשם על טענותיו לפיהן הקובל הציע לו תשלום על מנת לרצוח ניצב במשטרת ישראל. עוד הוסיף ואמר כי: **"אני בזמן אמיתי הרמתי טלפון לניצב משה מזרחי... מזרחי אישר במו פיו אצל אילה חסון את כל מה שאני אמרתי"**, וביחס לקובל: **"האיש הזה אסור לו להיות בפוליטיקה"**.

3. בהכרעת הדין קבעתי שגרסתו של הנאשם הייתה כבושה, לא מהימנה, לא ניתן לה כל הסבר סביר או אמין מצדו של הנאשם, כי נתגלו בעדותו סתירות משמעותיות היורדות לשורשו של עניין ואין בידי לקבל את גרסתו-גרסאותיו. לצד כל זאת קבעתי כי עדותו של הקובל מהימנה בעיני.

4. דחיתי את הסבריו ותירוציו של הנאשם באשר לסתירות המהותיות שנפלו בדבריו וקבעתי כי הציג הגנת בדים. יתירה מכך, בהקשר למסמך נ/19 שהוגש מטעם ההגנה, קבעתי כי: **"בחינה דקדקנית של מסמך נ/19 מעלה יותר מתהיות וסימני שאלה באשר לאותנטיות המסמך. בזירות המתבקשת אציין, כי המסמך על פניו מלמד על קיומו של לפחות חשד סביר כי איננו אותנטי"** (סעיף 217 להכרעת הדין).

5. נוכח היעדר מחלוקת על עצם ביצוע הפרסומים על-ידי הנאשם, האמון שנתתי בדברי הקובל ודחיית שלל טענותיו של הנאשם, לרבות אלו המתייחסות להגנות המוכרות "אמת בפרסום" ו"תום לב", קבעתי כי אשמתו של הנאשם הוכחה מעבר לכל ספק סביר וכי כלל הפרסומים, המפורטים בכתב הקובלנה הפלילית והדברים שיוחסו לקובל על ידי הנאשם, לפיהם, בין היתר, הזמין רצח ניצב במשטרה תמורת סכום כסף, לא נאמרו כלל על-ידי הקובל ומהווים לשון הרע.

ראיות לעונש

6. ב"כ הצדדים הגישו ראיות לעונש וביום 14.08.25 ניתנה החלטתי בנוגע לשאלת קבילותן.

7. בהחלטתי זו דחיתי את בקשת ב"כ הקובלים להגיש עותקים של פרסומים שפרסם ו/או השמיע הנאשם ו/או בא כוחו לאחר תחילת המשפט ואשר, לטענתו, מהווים חזרה על פרסומי לשון הרע בהם הורשע הנאשם בהכרעת הדין שניתנה בעניינו. פרסומים אלה, כך על פי הנטען, פורסמו על ידי הנאשם ו/או בא כוחו באמצעות פוסטים, ציורים, ראיונות וכתבות מהמדיה האלקטרונית והכתובה. כמו כן, דחיתי את בקשת ב"כ הנאשם להגיש כתבה שפורסמה על הקובל.

8. לעומת זאת, החלטתי לקבל כראיות לתיק מסמכים הנוגעים לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לרבות מצבו הרפואי והכלכלי של הנאשם ושל בני משפחתו, התנהלותו ונסיבותיו האישיות.

9. עוד הוגשו בהסכמה לתיק בית המשפט: החלטת רשם האגודות השיתופיות משנת 2013; הודעת אזהרה בתיק הוצאה לפועל וצו עיקול בתיק הוצאה לפועל. בנוסף הוגשו בהסכמה הראיות הבאות:

א. מוצגים **ת/29-י/ת-29כד** אשר הוגשו במהלך שמיעת הראיות בתיק (סעיפים א-י שמופיעים תחת הכותרת "חזרות הנאשם ובא כוחו על הפרסומים" ברשימת הראיות לעונש).

ב. שני ציורים מ"טוויטר" מיום 11.09.2022 (סעיף 2 לרשימת הראיות לעונש).

ג. מוצגים **ת/32, ת/33, ת/37, ת/39, ת/44** (סעיף 3 לרשימת הראיות לעונש, תחת הכותרת "ראיונות נוספים של הנאשם שהוגשו במסגרת **ת/45**").

ד. מוצגים **ת/31, ת/34, ת/35, ת/36, ת/38, ת/42** (סעיף 4 לרשימת הראיות לעונש, תחת הכותרת "ראיונות של ב"כ הנאשם שהוגשו במסגרת **ת/45**").

ה. תחשיב הצמדה למדד של סכום הפיצויים המקסימלי ללא הוכחת נזק מאתר "נבו" (סעיף 10 לרשימת הראיות לעונש).

ו. **ת/27** (סעיף 11 לרשימת הראיות לעונש, תחת הכותרת "הליך לשון הרע קודם בו נמצא הנאשם אחראי").

10. מטעם הנאשם הוגשו הודעות על שומת מס הכנסה לשנות המס 2022 ו- 2023, מכתב מיום 28.07.25 ממשרד רו"ח, הודעה על יתרת חוב מיום 30.06.25 ומסמכים רפואיים.

11. עוד הוגשו תצהירים מטעמים של עדי ההגנה איציק פרץ (**נ/1**), דוד אנקונינה (**נ/2**), אליק רון (**נ/3**) וקלסר תמונות, כתבות ופסיקה מטעם הנאשם (**נ/4**). בנוסף, העידו מטעמו של הנאשם עדי הגנה נוספים במטרה ברורה לנסות ולהשיג על קביעות עובדתיות בהכרעת הדין.

12. במהלך הדיונים ציינתי כי הניסיון לנצל את הבמה והמעמד לצורך השגה על ממצאים עובדתיים של בית המשפט, אינו ראוי. מותב זה אינו מהווה ערכאת ערעור על עצמו. עם זאת, שמעתי בקשב רב את העדויות ואצין כי לא היה בהן כדי לשנות או לסטות מהקביעות העובדתיות כפי שנקבעו בהכרעת הדין.

עדי הגנה לעונש

13. העידו חיים איפרגן (להלן: "**איפרגן**"), יוסי פיצ'ון, אהרון אקסול (להלן: "**אקסול**") ושמעון פחימה.

14. איפרגן העיד כי הוא מכיר את הנאשם מזה כ- 5-6 שנים. לדבריו, במהלך שנת 2022, הגיע הנאשם למשרד שלו ושל שותפו, ניצב בדימוס אקסול ואגב שיחה ביניהם, אמר הנאשם שהקובל הציע לו סכום כסף עבור רצח של ניצב במשטרת ישראל (בעניין זה אפנה להקלטת פרוטוקול הדיון מיום 08.07.25, עמ' 10, ש' 14-16, שכן תמלול פרוטוקול הדיון אינו משקף במדויק את שנאמר).

15. איפרגן מסר כי מדובר בנאשם רב זכויות שפעל רבות למען ביטחון מדינת ישראל. לדעתו, הנאשם לא התכוון לפגוע באיש ועל כן ביקש התחשבות בית המשפט בגזירת עונשו.

16. אקסול, העיד על היכרותו רבת השנים עם הנאשם על רקע שירותם ביחידות מיוחדות במשטרה. לדבריו, הנאשם הוא אדם ערכי, אמין ואמיץ שהציל חיי אדם. גם הוא כאיפרגן מסר כי בחודש יוני 2022 הגיע הנאשם למשרדיהם וסיפר להם, לראשונה, כי הקובל הציע לו "לחסל את סנדו מזור". לדבריו, משנשאל הנאשם על ידם, מה עשה לאחר מכן, מסר כי: "**עצרו אותו בלטרון ולא אפשרו לו להגיע**".

17. אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם העיד כי מדובר בחקלאי בעל מטעים אשר משקו ניזוק נוכח התפרצות נגיף הקורונה וכתוצאה מהמלחמה. העד התייחס למצבו הרפואי המורכב של בנו של הנאשם והעלה על נס את

המסירות והטיפול של הנאשם בבנו.

18. העד ביקש התחשבותו של בית המשפט בנאשם אשר לטענתו אינו אחוז בכוונות רעות.

19. בחקירתו הנגדית אישר כי הוא לא פירט דבר בתצהירו על ה"אירוע בלטרון", משום שלא ייחס לכך חשיבות. גם אקסול, כאיפרגן, אישר כי הנאשם מעולם לא סיפר להם שהחזיק ברשותו קלטת המתעדת דברי הקובל.

20. כפי שצינתי קודם לכן, הרושם שנותר הוא כי איפרגן ואקסול, הובאו למטרה מסוימת. הם אינם מודעים לכל פרטי המקרה. הם, כמו אחרים, מודרו על ידי הנאשם אשר בחר לגלות טפח אך לכסות טפחיים. התרשמותי זו מתחדדת בפרט נוכח דברי הנאשם, שהודה במהלך עדותו בבית משפט ששיקר בחקירתו במטרה (ראו למשל תמליל דיון מיום 16.07.24, עמ' 74, ש' 20-25; עמ' 75, ש' 14-30 ועמ' 84, ש' 17-24); שמסר פרטים סותרים בהקשר לכל דבר וענין - לרבות: הקלטות ש"החזיק" ברשותו; אותנטיות מסמך נ/19; "האלימות" שחוזה באירוע בלטרון ונושאי ליבה נוספים, הכל כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין (ראו בעניין זה למשל סעיפים 204, 214-206, 220-217 להכרעת הדין).

21. שמעון פחימה העיד על היכרותו רבת השנים עם הנאשם. הוא תיאר את אופיו של הנאשם, היותו בעל ערכים - חסד, נתינה, רצון לעזור לזולת, אהבת המולדת. עוד התייחס לאומץ לבו, תפקודו תחת לחץ ומצבו הכלכלי המורכב.

22. יוסי פיצ'ון העיד על היכרותו עם הנאשם; שירות משותף ביחידות מיוחדות; חברות רבת שנים. לדבריו, מדובר בלוחם ללא חת, אדם שעוזר ומסייע לכל אדם באשר הוא. הוא התייחס למצבו הרפואי של בנו של הנאשם וביקש התחשבות בנאשם.

טענות הצדדים לעונש

טיעוני הקובלים

23. ב"כ הקובלים הדגיש את חומרת מעשיו של הנאשם ונסיבות ביצועם. לדבריו, הורשע הנאשם בשלושה אישומים של פרסום לשון הרע, בפרשה מהחמורות שהיו במדינת ישראל. לטענת ב"כ הקובלים, פרסומי לשון הרע בגין עבירת שידול לרצח, שהיא מהחמורות בספר החוקים, מהווים, הלכה ולמעשה, בנסיבות העניין, עלילת דם.

24. ב"כ הקובלים הפנה לאינטרס הציבורי העומד לשיטתו בבסיס הגשת הקובלנה הפלילית נגד הנאשם חלף הגשת תביעה אזרחית בעבירות של לשון הרע ובפרט נוכח הוכחת היסוד הנפשי הנלווה לביצוע העבירות.

25. חומרת יתר למעשים נלמדת, כך נטען, מפרסום אמירות המהוות לשון הרע באמצעים שונים, מגוונים, ברשתות החברתיות ובתקשורת, לנמענים רבים, תוך תכנון מוקדם, בכוונה לפגוע בקובלים. לא זו אף זו, עסקינן בפרסומים אגב תקופת בחירות, שהנאשם הטיח טענות לפיהן הקובל מהווה סכנה למדינת ישראל ואינו ראוי להיות בכנסת ישראל. עוד הודגש כי תגובת הקובלים ורשויות החוק לא נתבקשה עובר לפרסומי לשון הרע.

26. לטענת ב"כ הקובלים, משניהל הנאשם הגנת בדים ושב והעליל על הקובלים, אף לאחר מועד הכרעת הדין, בין היתר באמצעות "עדי אופי" ושורה של פרסומים, הן בעצמו והן באמצעות בא כוחו, מתחייבת החמרה בענישה

והשתת פיצוי כספי גבוה ומשמעותי. לפיכך, נטען כי על בית המשפט ליתן משקל לחומרת דברי לשון הרע, אופן ומשך הפרסום, כמו גם התנהלות הצדדים.

27. ב"כ הקובלים עתר לקבוע מתחם עונש הולם אשר יכלול רכיב של מאסר בפועל, שניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי הנע בין 493,000 ₪ לבין 1,548,000 ₪ (258,000 ₪ לכל קובל ולכל עבירה).

28. בעניין זה הוסיף ב"כ הקובלים וטען כי עתירתו להשית על הנאשם עונש שיכלול רכיב של מאסר בפועל, התגבשה לאחר שהנאשם הגיש במהלך שמיעת הראיות מסמך מזויף לכאורה (כטענתו בהקשר לנ/19) ובפרט לאחר שניתנה הכרעת הדין. בעניין זה הדגיש כי מטרת סעיף 15א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**חוק סדר הדין הפלילי**") היא להסדיר ייצוגו של הנאשם במקרה בו קיימת עתירה לעונש של מאסר בפועל. לפיכך, משהיה הנאשם מיוצג בהליך זה לכל אורכו, לא נפגעה זכות מזכויותיו.

29. ב"כ הקובלים הפנה להוראת סעיף 19 לחוק איסור לשון הרע, על כל חלופותיה ועתר לקבוע כי אינה חלה בענייננו, באשר הוכח כי הנאשם התכוון לפגוע בקובלים, לא התנצל על מעשיו, לא נקט צעדים למניעת הפצת העלילות ומכאן אין להתחשב בו ולהקל בעונשו, כפי עתירת בא כוחו.

30. נוכח חומרת העבירות והעובדה כי הנאשם הורשע בשלוש עבירות של פרסום לשון הרע, עתר ב"כ הקובלים להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל בן 9 חודשים שניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה ותשלום פיצוי בסכום גבוה ומשמעותי. לחילופין, ככל ויסבור בית המשפט כי אין להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל, עתר ב"כ הקובלים להשית על הנאשם צו של"צ, מאסר מותנה ופיצוי.

31. עוד עתר כי בית המשפט יורה לנאשם לשלם לקובלים הוצאות משפט בגין ניהול ההליך לפי סעיף 79 לחוק העונשין ויחייב את הנאשם לפרסם פרסום מתקן.

טיעוני ההגנה

32. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע כי הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות העניין אינה פגיעה אשר יש למקמה ברף גבוה. לדבריו, הקובל הוא חבר כנסת, העומד בראש מפלגה, וכיהן גם כשר בממשלות ישראל. הקובלים חשופים, מתוקף תפקידם ומעמדם, להכפשות, וממילא, כך נטען, שמם של הקובלים, עובר לפרסומיו של הנאשם, לא היה שם טוב ולכן הפגיעה בהם אינה משמעותית.

33. נטען כי לא היה זה הנאשם שיזם את הפרסומים וכי לא הוכח כי מעשיו פגעו באפשרותם של הקובלים להיבחר לכנסת. נהפוך הוא, במבחן התוצאה, כך נטען, הפרסומים סייעו לקובלים והעלו את קרנם בעיני הציבור.

34. ב"כ הנאשם עתר כי בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם אחד, בהתאם להלכת ג'אבר, הנע בין קנס לבין מאסר מותנה והדגיש כי בקשת הקובלים להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל אינה חוקית או מידתית.

35. ב"כ הנאשם ביקש התחשבות בנסיבותיו האישיות של הנאשם, בשים לב לגילו, היותו לוחם ימ"מ מוערך אשר שירת במשטרת ישראל כ- 17 שנים ובעל עיטור האומץ. מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי אשר תרם רבות

לביטחונה של מדינת ישראל ואף כיהן בתפקידים בכירים בשירות הציבורי. בין היתר, שימש הנאשם כעוזר בכיר למנכ"ל מנהל מקרקעי ישראל ועוזר מנכ"ל משרד התשתיות. ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם נפצע במהלך שירותו ביחידות מיוחדות והוא מוכר כנכה צה"ל.

36. ב"כ הנאשם ביקש לראות, כנסיבה מיוחדת להקלה בעונש, את מצבו הרפואי של בנו של הנאשם. עוד הפנה למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, אשר הוחמר נוכח המצב הביטחוני ובפרט כאשר מטעיו של הנאשם, מקור לחמו, נפגעו בתקופת הקורונה וביתר שאת, בתקופת המלחמה.

37. ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם משמש עמוד תווך במשפחתו. רעייתו וילדיו סמוכים על שולחנו, והוא זה הנושא בעול הטיפול בבנו נוכח מצבו הרפואי המורכב.

38. עוד נטען כי בעצם הרשעתו, נענש הנאשם דיו, וכי אגב ההליך המשפטי, הוכפש על ידי הקובלים הכפשות שפגעו קשות בשמו הטוב ובפרנסתו, לרבות דברי לשון הרע, שימוש בכינוי גנאי בכלי תקשורת, באמצעות פוסטים, ברשתות חברתיות ובכנסים בהם נאם הקובל, והכל תוך שהקובל נאחז בחסינות שהוענקה לו מכוח חוק.

39. ב"כ הנאשם ביקש ליתן משקל לחלופי הזמן, ולהתחשב בעובדה שמערכת אכיפת החוק לא הגישה נגד הנאשם כתב אישום ונציגי היועץ המשפטי לממשלה אף לא ביקשו להצטרף להליך זה.

40. נוכח כל אלה, עתר ב"כ הנאשם להשית על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם ולהסתפק בתשלום פיצוי סמלי.

41. הנאשם, בדבריו בפני בית המשפט, תיאר את מצבו הרפואי המורכב של בנו כמו גם את מצבו הכלכלי הקשה שלו עצמו. הוא הדגיש כי הגיע לכל הדיונים למרות שפונה מביתו בשל המלחמה. הוא טען כי לא ביצע עבירות הקשורות לטוהר המידות, הביע פליאה על עצם הרשעתו והדגיש את עוצמת פגיעתה בו ובילדיו. באחרית דבריו, ביקש התחשבות בית המשפט בגזירת העונש.

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

42. בבוא בית המשפט לגזור את דינו של הנאשם, עליו לקבוע בשלב הראשון את מתחם העונש ההולם. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה. בשלב השני, על בית המשפט להתחשב בנסיבות אשר אינן מהוות חלק מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם.

43. מאחר שהעבירות בהן הורשע הנאשם מהוות סדרה של פרסומים כלפי אותם קובלים, ומאחר שמדובר בפגיעה באותם ערכים מוגנים - בהתאם למבחני "הקשר ההדוק" שעוגנו בפסיקת בית המשפט העליון, אקבע מתחם עונש הולם אחד (ראו מגוון השיקולים בעניין זה - ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.10.14); ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.06.15)).

44. חוק איסור לשון הרע מאזן בין שתי זכויות יסוד בעלות מעמד חוקתי: חופש הביטוי והזכות לשם טוב (תמר גדרון, **חופש הביטוי וחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, נקודת איזון חדשה?** המשפט ה, תשס"א, עמ' 10). שתי הזכויות נגזרות מהערך הבסיסי של כבוד האדם (ע"א 3199/93 **קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ**, פ"ד מט(2) 843, 854) והן חיוניות למשטר המושתת על אדנים של חירות, שוויון ודמוקרטיה (בג"צ 6126/94 **סנש נ' רשות השידור**, פ"ד נג(3) 832). חשיבותן של כל אחת מהזכויות מקשה על האיזון ביניהן ולעיתים מתחייבת דחייה של אחת מפני רעותה (ע"א 9462/04 **מורדוב נ' ידיעות אחרונות בע"מ ואח'**, פ"ד ס(4) 13).

45. כב' השופט אלרון ברע"פ 53956-02-25 **זהבי נ' רבינוביץ'** (פורסם בנבו, 27.04.25) התייחס לעבירה הפלילית החוסה תחת חוק איסור לשון הרע במילים הבאות:

"חוק איסור לשון הרע נועד להגן על שמו הטוב של הפרט. ככלל, ההגנה על אינטרס זה מתמצה בסעד האזרחי הקבוע בסעיף 7 לחוק איסור לשון הרע. בהתאם, העבירה הפלילית המצויה בסעיף 6 לחוק איסור לשון הרע מהווה אמצעי חריג, שהשימוש בו מוצדק רק כאשר הפגיעה בשם הטוב נעשית באופן מכוון, וכאשר נלווית לה גם פגיעה באינטרס ציבורי רחב כגון שלום הציבור או מניעת שנאה ואלימות בחברה (רע"פ 9818/01 ביטון נ' סולטן, פ"ד נט(6) 554, 576 (2005) (להלן: עניין ביטון); רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל, פסקה 51 (13.8.2008)). בית משפט זה נדרש לא פעם להיקף עבירת לשון הרע, ובכלל זה ליחס הראוי בינה לבין הזכות לחופש הביטוי (עניין ביטון, בפס' 25; רע"פ 1955/12 נמרי נ' בנימיני, פסקאות 12-13 (9.5.2013)); וכן לפיקוח הנדרש על הליך פלילי המנוהל בדרך של קובלנה פלילית (בג"ץ 4957/08 שורת הדין - Israel Law Center נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 17 (17.10.2010))."

46. בית המשפט העליון עמד זה מכבר על חשיבות זכותו של אדם להגנה על שמו הטוב:

"החוק מגן על כל אדם מפני פגיעה בשמו הטוב. שמו הטוב של אדם הינו ערך מורכב ומקיף הכולל בין השאר אינטרס לכבוד אישי, לגאווה אישית ולהכרה אישית בין בני אדם. "כבוד האדם, ושמו הטוב חשובים לעתים לאדם כחיים עצמם, הם יקרים לו לרוב יותר מכל נכס אחר" (הנשיא ברק בעניין אבנרי, בעמ' 856). פרסום המכיל לשון הרע כנגד אדם עלול לפגוע קשות בשמו הטוב ובכבודו. פגיעה כזו יכולה להשליך על מכלול חייו של מי שנפגע מהפרסום ולשנותם מקצה לקצה. היא עלולה להשפיע על קשריו האישיים, על דרכו המקצועית, על התנהלותו ואורח חייו. היא עלולה להשפילו ולבזותו בעיני אחרים לעיתים באופן שלא ניתן לתיקון".

(ר' דברי כב' השופטת ארבל בדנ"א 2121/12 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך**, סז(1) 667 וכן ר' ע"א 89/04 **ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי**, פסקה 12 לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה (פורסם בנבו, 4.8.08) (להלן: **"עניין נודלמן"**)).

47. לעומת זאת, כידוע, חופש הביטוי הוא אחד מן הערכים החשובים והמרכזיים במשטר דמוקרטי:

"...הוא חיוני להבטחת תקינותו של ההליך הדמוקרטי, הבנוי על הבעת הרצון והדעה

החופשית של כל אדם; הוא מהווה יסוד רעיוני ומעשי לשלטון הנבחר בבחירות חופשיות, בהליך שעיקרו חופש דעה ובחירה".

(עניין נודלמן, פסקה 13 לחוות דעתה של כב' השופטת פרוקצ'יה ברע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר).

48. עם זאת, כך נקבע, חופש הביטוי אינו חופש בלתי מוגבל:

"...אין חופש הביטוי חופש מוחלט ויש שהוא מוגבל ונסוג מפני חירויות ואינטרסים אחרים שהמשטר הדמוקרטי מכיר בחיוניות הגשמתם. כך, כדי לקדם את ההגנה על שמו הטוב של אדם נכונים אנו להגביל את ההגנה על חופש הביטוי".

(ע"א 10281/03 קורן נ' ארנוב, פסקה 9 לחוות דעתה של כב' השופטת ארבל (פורסם בנבו, 2006) (להלן: "עניין קורן")); ראו גם ת"א (י"ם) 13358-01-17 חמדני נ' כהן (פורסם בנבו, 05.05.20).

49. באיזון בין שתי הזכויות, נקבע כי יש להביא בחשבון את מידת העניין הציבורי שמגלה הפרסום הפוגעני ואת מידת ההשפעה הפוטנציאלית שלו על החיים הציבוריים (ראו ע"א 214/89 אריה אבנרי נ' אברהם שפירא, פ"ד מג(3) 840, 863 (1989) (להלן: "עניין אבנרי")).

50. עוד נקבע כי יש לקחת בחשבון את זהות הנפגע ובפרט אם מדובר באיש ציבור:

"...גופים ואנשים, הנושאים במשרות ציבוריות או בתפקידים שלציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלויות לשמם הטוב. כמובן, אין בכך כדי להצדיק פגיעה בשמם הטוב, שהוא היקר בנכסיהם, אך יש בכך כדי להחליש את המשקל שיש ליתן לשיקול זה ביחס לחופש הביטוי".

(ראו עניין אבנרי, בעמ' 863, דברי כב' השופט ברק).

51. עם זאת, שב וקבע בית המשפט העליון, כי אין בכך הצדקה לפגיעה בשמו הטוב של איש ציבור (ראו עניין קורן, פס' 18 לחוות דעתה של כב' השופטת ארבל):

"...גם איש ציבור החושף עצמו למערבולת החיים הציבוריים ומסכים בכך לקבל על עצמו מידה מסוימת של נטל חשיפה וביקורת ציבורית, אינו הופך בכך את שמו הטוב ואת כבודו האנושי להפקר".

(עניין נודלמן, פסקה 32 לחוות דעתה של כב' השופטת פרוקצ'יה).

52. על רקע הכללים שהותוו בפסיקת בית המשפט העליון, אבחן את נסיבות המקרה שלפני:

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

53. במקרה שלפני, פגע הנאשם ושב ופגע בערך מוגן, הוא הזכות לשם טוב וכבוד האדם. קבעתי בהכרעת הדין שהנאשם שב ופרסם פרסומים המהווים לשון הרע כלפי הקובלים. קבעתי שטענות הנאשם כלפי הקובל, שהינו איש ציבור, לפיהן הוא שידל אותו לרצוח ניצב מכהן במשטרת ישראל תמורת בצע כסף, מקימות עבירות של לשון הרע. מדובר בהכפשה קשה, אשמת שווא אותה טפל הנאשם על הקובל לפיה שידל אותו לביצוע עבירה פלילית של רצח, שהיא מהחמורות בספר החוקים.
54. מדובר בפרסומים ברשתות החברתיות, בראיונות ובאמצעי תקשורת שבגינן, כפי שקבעתי, אין ולא עומדות לנאשם ההגנות הקבועות בחוק (הגנת "אמת דיברתי" והגנת "תום הלב").
55. קבעתי בהכרעת הדין כי הפרסומים שהשמיע ופרסם הנאשם אינם בבחינת הבעת דעה על התנהגותו של איש ציבור אלא נוסחו כקביעת עובדה (סעיף 238-239 להכרעת הדין).
56. דברי לשון הרע שהשמיע ופרסם הנאשם הציגו את הקובל כמי שנכון להביא למותו של אדם אחר, בכיר במערכת אכיפת החוק, וכמי שאף פעל לשם מימוש תכנית עבריינית והציע לנאשם תשלום סכום כסף תמורת הרצח. עסקינן באמירות חמורות מבזות ונחרצות, שנכתבו ונאמרו ביוזמתו ללא כל בסיס עובדתי.
57. לא זו אף זו, מדובר בפרסומים שפורסמו בעיצומה של מערכת בחירות לכנסת. תוכן האמירות, הלשון בה נקט הנאשם, אופן הפרסום והיקפו, מלמדים כי לנאשם הייתה כוונה לפגוע אישית בקובל ולחבל בסיכויי הקובלים להיבחר לכנסת ישראל.
58. אין מדובר במעידה חד פעמית. נהפוך הוא, הנאשם פרסם פוסטים מקדימים בהם מסר כי הוא עתיד לחשוף מידע על התנהלות הקובל ואף פרסם פוסט עובר לראיון עם עיתונאית. אין מדובר לפיכך באמירות שנאמרו או נכתבו בצורה ספונטנית אלא בפרסומים שנעשו לאחר תכנון מוקדם. הנאשם אף הדגיש כי הוא מבקש לראות את הקובל מאחורי סורג ובריה (ראו למשל **ת/2 ות/3**).
59. נתתי דעתי לפגיעה הקשה בשמו הטוב של הקובל, איש ציבור, אשר כיהן אותה עת כחבר כנסת וראש מפלגה.
60. אני קובע כי באמירות אלו יש כדי לבזות, להשפיל ולעשות את הקובל כמטרה לשנאה, לבזו וללעג ולפגוע במשרתו הציבורית (ראו **עניין נודלמן**).
61. תוכנם של הדברים ודרך הפצתם בתפוצה רחבה בכלי התקשורת וברשתות החברתיות, נושאים עימם מטען נזק כבד לשמו הטוב של הקובל, הן כאדם והן כאיש ציבור. מדובר באמירות אשר נועדו להשחיר את פניו של הקובל, יש בהן נזק מתמשך ופוטנציאל הרס ממשי לשמו הטוב של הקובל. יש בכך פוטנציאל לגרימת נזק רב גם לקובלת, למפלגה.
62. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות, נוסח דברי לשון הרע שפרסם והשמיע הנאשם, האופן בו פורסמו הדברים ברשתות החברתיות ובכלי התקשורת והתפוצה לה זכו דברים אלו, אני קובע כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים משמעותית ומצויה ברף חומרה גבוה.

מדיניות ענישה

63. בחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת בהליכים שנפתחו אגב **קובלנה פלילית**:

א. ברע"פ 53956-02-25 **זהבי נ' רבינוביץ** (27.04.25, פורסם בנבו), נדון ערעורו של המערער אשר הורשע בפרסום דברי לשון הרע נגד המשיב שהיה חבר הוועד המקומי במושב. בית משפט השלום השית על הנאשם 3 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים, פיצוי בסך 50,000 ₪ והוצאות משפט בסך 20,000 ש"ח.

ב. בק"פ (עכו) 17393-08-20 **טישור נ' גרינברג ואח'** (06.07.23, פורסם בנבו), הורשעו הנאשמים, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות לפי חוק איסור לשון הרע. הנאשמים הם חברי סיעות שהתמודדו בבחירות לראשות עיריית כרמיאל ופרסמו נגד הקובל, חבר מועצה, טענות לפיהן עבר עבירות על טוהר המידות. בית המשפט השית על הנאשמת התחייבות כספית בסך 20,000 ₪ ופיצוי בסך 10,000 ₪ ועל הנאשם הושת עונש מאסר מותנה בן שנה, התחייבות כספית על סך של 20,000 ₪ ופיצוי בסך 20,000 ₪. בערעור שהוגש, הסכימו הצדדים על ביטול ההרשעה. אולם, סך הפיצוי שהושת נותר על כנו.

ג. בק"פ (ת"א) 112/02 **מיכאל סלוצקי נ' אורגד ורדימון ואח'** (12.7.2007, פורסם בנבו), הנאשמים הורשעו בהוצאת דיבה ולשון הרע בגין מכתב שנשלח למספר חברות. בין השאר הושת על הנאשם המרכזי מאסר מותנה בן 3 חודשים, ועל הנאשמים הוטל פיצוי כספי בסך 50,000 ₪ לצד הוצאות משפט בסך 30,000 ₪ וחיובם לפרסם מכתב התנצלות.

ד. בעפ"ג (מחוזי ת"א) 52202-12-15 **שדה נ' גיל ואח'** (פורסם בנבו 08.03.2016), נדון עניינו של המערער שהורשע בגין 5 פרסומים בגין לשון הרע. הנאשם פרסם סרטונים שהועלו לאתר יוטיוב על רקע סכסוך ארוך בין הצדדים בנוגע לשטח מקרקעין, המייחסים לקובל התנהגות פלילית. בית משפט השלום השית על הנאשם עונש מאסר מותנה בן חודשיים, התחייבות להימנע מביצוע עבירה למשך שנתיים ופיצוי בסך 50,000 ₪. בית המשפט המחוזי התערב בגובה הפיצוי, הפחיתו והעמידו על סך של 20,000 ₪.

64. בחנתי פסיקה בהקשר לתביעות בגין לשון הרע בהליכים אזרחיים, אשר ממנה ניתן להקיש לענייננו, בשינויים המחויבים, על רכיביה הכלכליים של הענישה:

א. בת"א (מחוזי ירושלים) 13358-01-17 **אלון חמדני נ' ברק כהן** (פורסם בנבו, 5.5.2020), נדון עניינו של נתבע שפרסם שירים מכפישים שכתב, בגנותו של התובע שהינו שוטר. נפסק כי על הנתבע לשלם פיצוי בסך 150,000 ₪, ללא צו להוצאות (בית המשפט העליון דחה את הערעור).

ב. בע"א (מחוזי מרכז) 20530-05-20 **טייקאיר ישראל בע"מ נ' חגי לוין** (פורסם בנבו, 28.1.2021), נדון עניינם של מערערים בגין פרסומים שביצעו בעקבות התבטאות המשיב (רופא) בקשר לנזק שבסיגריות אלקטרוניות. הפרסומים כללו אמירות פוגעניות. בית משפט השלום חייב בתשלום פיצוי בסך 100,000 ₪ והוצאות משפט בסך 20,000 ₪. בית המשפט המחוזי הדן בערעורים

שהוגשו, קבע כי נוכח הצטברות הפרסומים והעובדה שנעשו בכוונה לפגוע, יש להעמיד את סכום הפיצוי על סך 200,000 ₪.

ג. בתא"מ (שלום כ"ס) 35658-06-18 **אבי דיין נ' משה חזן וצוריאל קריספל** (פורסם בנבו, 13.8.2024), הנתבעים פרסמו דברי לשון הרע נגד התובע לפיהם קיבל שוחד במסגרת מילוי תפקידו, תוך מעילה באמון הציבור. הפרסומים פורסמו בתקופת מערכת בחירות לרשויות המקומיות בעיר אלעד. נפסק כי על הנתבע חזן לשלם לתובע פיצוי כולל בסך 80,000 ₪ ואילו על הנתבע קריספל, לשלם לתובע פיצוי כולל בסך 40,000 ₪.

ד. בת"א (שלום פ"ת) 79032-12-20 **אסנת פישר נ' עו"ד אורי אהד** (פורסם בנבו, 30.6.2025), נדון עניינו של נתבע, עורך דין וחבר מועצת העיר פתח תקווה אשר פרסם דברי לשון הרע נגד התובעת, עובדת עיריית פתח תקווה אשר נטלה חלק במכרז פומבי לתפקיד מבקר העירייה. הנתבע שלח, יומיים עובר לשיבת ועדת הבוחנים, מכתב ל-11 בעלי תפקידים בכירים, חבריה של התובעת וגורמים שונים במשרד הפנים ואשר מצויים ביחסי עבודה עמה והתריע כי "המכרז תפור" וכי קיים חשד להסתרת מידע מהותי ואי עמידה של התובעת בתנאי הסף של המכרז. בית המשפט פסק כי על הנתבע לשלם לתובעת פיצוי בסך 120,000 ₪ (ערעור על פסק הדין תלוי ועומד).

ה. בע"א 89/04 **ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי ומפלגת ישראל בעלייה** (פורסם בנבו, 04.08.08), נדון עניינו של המערער שנפסק כי במסגרת ספר שכתב, פרסם דברי לשון הרע אודות המשיבים. בית המשפט העליון העמיד את סך הפיצוי למשיב על סך 500,000 ₪ ולמשיבה על סך 75,000 ש"ח.

ו. ברע"א 2855/20 **פלונית נ' פלוני** (פורסם בנבו, 06.10.22), המבקשת היא סטודנטית למשפטים אשר נכחה בשיעורי המשיב באקדמיה, במסגרת קורס בדיני נזיקין. המשיב הוא עורך דין, ד"ר למשפטים ומרצה בתחומו. המבקשת שנפגעה מהתבטאויותיו של המשיב במהלך השיעור הגישה תלונות שנדחו בגין הטרדה מינית. המבקשת פרסמה פרסומים שונים בגנות המשיב ברשת החברתית "פייסבוק" ובתקשורת. תביעת לשון הרע נגד המבקשת התקבלה. בית המשפט העליון פסק למשיב תשלום פיצוי בסך 195,000 ₪.

ז. בת"א (שלום ת"א) 4297-04-23 **טרופר נ' טל מיס ואח'** (21.05.25), נדון עניינה של נתבעת אשר שיתפה בחשבון הטוויטר שלה וברשת החברתית "פייסבוק" סרטון בו נטען כי התובע, ח"כ מטעם מפלגת "המחנה הממלכתי" הוא פדופיל אשר שילם "דמי שתיקה" באמצעות תרומת כליה. נפסק כי על הנתבעת לשלם לתובע פיצוי בסך 160,000 ₪ בגין פרסום לשון הרע בכוונת זדון.

65. לאחר שנדרשתי למכלול השיקולים הרלוונטיים ובהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, אני קובע, מתחם עונש הולם לנסיבות המקרה שלפני, לכלל העבירות בהן הורשע הנאשם, הנע בין עונש מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, לצד ענישה נלווית.

66. נוכח הנסיבות עליהן עמדתי לעיל, אמקם את מעשי הנאשם בין מרכז המתחם לבין חלקו העליון.

העונש ההולם

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

67. בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא לחוק העונשין.

68. במסגרת השיקולים לקולא, נתתי דעתי לכך שהנאשם תרם רבות לביטחונה של המדינה, לוחם מוערך ומעוטר המסייע אף לנזקקים. הנאשם נעדר עבר פלילי ומאז מועד ביצוע העבירות לא נפתחו נגדו תיקים חדשים. עוד נתתי דעתי למצבו הבריאותי המורכב של בנו, למצבו הכלכלי של הנאשם ובפרט להשפעת המלחמה על ביתו ופרנסתו. עוד התחשבתי בחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות.

69. מאידך, שקלתי את חומרת מעשיו של הנאשם ואת הצורך בהרתעתו והרתעת הרבים כמו גם את העובדה כי הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו. במהלך טיעוניו לעונש, הביע הנאשם תרעומת על הרשעתו וברי כי אינו מפנים את חומרת מעשיו.

70. במקרה שלפני לא קיימים שיקולים המצדיקים סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם בהתאם להוראת סעיף 40ד לחוק העונשין.

עתירת הקובלים להשתת עונש מאסר בפועל

71. לאחר מועד מתן הכרעת הדין, הודיעו הקובלים לראשונה על כוונתם לעתור לבית משפט להשית על נאשם עונש מאסר בפועל, ובטיעוניהם לעונש עתרו להטלת עונש מאסר שניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות.

72. כידוע סעיף 70 לחוק מכיל את הוראות חוק סדר הדין הפלילי, בשינויים המחויבים, על הליך הקובלנה הפלילית.

73. הוראת סעיף 15א לחוק סדר הדין הפלילי קובעת כדלקמן:

"15א. (א) (1) סבר תובע כי קיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל אם יורשע, יודיע על כך התובע לבית המשפט במועד הגשת כתב האישום או במועד אחר לפני תחילת המשפט... (ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(1), לא מסר התובע הודעה כאמור באותו סעיף קטן לפני תחילת המשפט, וסבר התובע, לאחר תחילת המשפט, כי נתגלו נסיבות חדשות או נמצאו טעמים אחרים המצדיקים, לדעתו, לבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל, יודיע על כך התובע לבית המשפט ולנאשם בהזדמנות הראשונה...".

74. הנחיית פרקליט המדינה מספר 3.13 "חובת תובע להודיע על כוונה לעתור לעונש מאסר בפועל", פורסמה ביום 3.7.2007 ועודכנה ביום 19.7.2018. זו לשונה:

"ככלל, הודעה כאמור תינתן בעת הגשת כתב האישום ולכל המאוחר, במועד אחר טרם תחילת המשפט.

במקרים בהם רק לאחר תחילת המשפט סבר תובע כאמור בסעיף 4 לעיל, בשל טעמים מיוחדים או נסיבות חדשות, יודיע על כך בהזדמנות הראשונה לבית המשפט".
(סעיפים 5-6 להנחייה).

75. כב' השופט א' רובינשטיין קבע ברע"פ 8058/12 אבו לבן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.11.2012) (להלן: "עניין אבו לבן"):

"...כפי שציין בית המשפט המחוזי, המחוקק גם אפשר לבית המשפט במקרים המתאימים לקבל הודעה מאוחרת לעניין הכוונה לעתור למאסר, לפי סעיף 15א(ב). אין זה המקום לקבוע גדרים לחריג זה, אך אטעים כי אין התביעה צריכה לעשות את החריג לכלל, והמדינה צריכה כשגרה להודיע על כוונה לעתור למאסר בפועל בהקדם האפשרי".

76. בטיעוניו לעונש הדגיש ב"כ הקובלים כי עתירתו להשתת עונש מאסר בפועל התגבשה לאחר שהוגש לבית המשפט מוצג נ/19. עמדתו זו, כך נטען, התחדדה נוכח קביעות בית המשפט בהכרעת הדין. לצד זאת, נטען כי תכלית סעיף 15א לחסד"פ היא הבטחת ייצוג הולם לנאשם ובענייננו, משהנאשם היה מיוצג מתחילת ההליך, אין בכך כדי לפגוע בהגנתו.

77. אכן, תכלית סעיף 15א לחוק הנ"ל היא, בין היתר, הבטחת זכותו של נאשם לייצוג (ראו גם עניין אבו לבן). במקרים מסוימים, יקבל בית המשפט עתירה כזו, לאחר תחילת המשפט וכשהנאשם מיוצג. אולם, בענייננו, כשעסקין בהליך קובלנה פלילית, יש להקפיד הקפדה יתירה על זכויותיו של הנאשם.

78. לא מצאתי, בנסיבות קובלנה פלילית זו, כי קיימים טעמים מיוחדים או נסיבות חדשות בגין יש לאפשר לקובלים לעתור בשלב זה להשתת עונש מאסר בפועל, לאחר הרשעתו של הנאשם ובעטיה. אף לגופו של ענין, בשים לב לחלוף הזמן ולכלל הנסיבות, אין מקום להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל, ואף לא עונש מאסר שניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות.

79. מדובר בפרסומים שאינם מהעת האחרונה ובעבירות שהעונש המירבי, על פי דין, העומד בצידן הוא שנת מאסר. במקרה זה, בשים לב לגילו של הנאשם, עברו הפלילי הנקי וכלל הנסיבות האישיות כפי שפורטו לעיל, ניתן להשיג את תכליות הענישה באמצעות ענישה מותנית מרתיעה לצד הטלת פיצוי משמעותי. נוכח עמדתו של הנאשם, היעדר לקיחת אחריות וחוסר הפנמה אשר לחומרת המעשים, לא מצאתי כי יש טעם לחייבו בהתנצלות או בפרסום מתקן כפי המבוקש.

השתת פיצויים

80. בהתאם לסעיף 7 לחוק איסור לשון הרע, פרסום לשון הרע היא עוולה אזרחית, אשר חלות עליה, בהתאם לסעיף 25א(ג) לחוק, הוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש]. עם זאת, סעיף 7א לחוק איסור לשון הרע קובע כי ניתן לחייב נתבע בתביעת לשון הרע, בפיצויים סטטוטוריים ללא הוכחת נזק, עד סכום של 50,000 ₪, ועד כפל סכום זה, אם הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע במושא הפרסום (סכום הפיצוי יישא הפרשי הצמדה

(סעיף 7א(ה) לחוק). מסלולי הפיצויים, כך נקבע, הם מסלולים חלופיים.

81. ב"כ הקובלים עתר כי בית המשפט יתחשב במסגרת השיקולים להשתת פיצויים בכללים שנקבעו בפסיקה אזרחית, ובפרט עתר להעריך את הנזק הלא ממוני, בין היתר תוך מתן משקל לחומרת דברי לשון הרע, אופן הפרסום, משכו כמו גם התנהלות הצדדים.

82. ברע"פ 3311/17 **קשוע נ' מדינת ישראל** (12.06.17, פורסם בנבו) נקבע כך:

"ככלל, יכולותיו הכלכליות של הנאשם לא אמורות להילקח בחשבון לצורך קביעת שיעור הפיצוי הראוי (עניין בן פורת; ע"פ 1287/14 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.8.2015))."

83. בהליכים אזרחיים נקבעו שתי תכליות עיקריות, העומדות ביסוד פסיקת פיצוי לנפגע מעוולת לשון הרע ואלו הן: התכלית התרופתית והתכלית החינוכית-הרתעתית.

84. ברע"א 4740/00 **אמר נ' יוסף**, פ"ד נה(5) 510, 512-511 (2001) נקבע כך לעניין השיקולים שעל בית המשפט לשקול בעת פסיקת פיצוי בגין לשון הרע בהליך אזרחי:

"...בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית-המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה היא אינדיווידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים. אכן, התנהגותו של הניזוק לפני פרסום ולאחריו עשויה להוות אמצעי שבעזרתו ניתן לעמוד על נזקו. בדומה, התנהגותו של המזיק אף היא עשויה להשפיע על שיעור הנזק והערכתו. כך, למשל, התנצלות על דברי לשון הרע עשויה להקטין את הנזק שהם גרמו ובכך להשפיע על שיעור הפיצויים..."

85. במקרה שלפנינו, אין ולא קיימת הצדקה למתן פיצוי נפרד בגין כל פרסום. מדובר בפרסומים עוקבים, משלימים, שפרק הזמן שחלף ביניהם אינו משמעותי ושכוונתו נגד הקובלים. הנאשם פרסם שלושה פרסומים המהווים דברי לשון הרע. בבסיסם, אותה מסכת עובדתית. הפרסומים נעשו בסמיכות זמנים ולא ניתן להצביע על הבדלים משמעותיים בין זהות הנמענים בכל פרסום. על כן, אין לפסוק פיצוי נפרד בגין כל פרסום. אולם, בבואי לקבוע את גובה הפיצוי שיושת על הנאשם, אתן משקל למספר הפרסומים, קרי למספר העבירות בהן הורשע הנאשם, בהתאם לדין הפלילי.

86. נתתי דעתי לכך שמושא הפרסומים הינו איש ציבור. פגיעה בשמו הטוב משמעותית מפגיעה העלולה להיגרם לאדם אחר (ראו **עניין נודלמן**, פסקה 6 וכן ראו את שנקבע בע"א 802/87 **נוף נ' אבנרי**, מה(2) 489 (03.03.91) על החומרה בפרסום דברי לשון הרע כלפי איש ציבור וההשפעה על גובה הפיצוי שיפסק).

87. לא הוכח קשר בין ביצוע העבירות לבין תוצאות הבחירות. עם זאת, אתן דעתי לפוטנציאל הנזק, לכך שהנאשם לא פעל להסרת הפרסומים המהווים לשון הרע ואף לא פעל להקטנת הנזק.

88. אין מקום להורות על הכפלת סכום הפיצוי, כפי עתירת ב"כ הקובלים, אך משום שעסקינן בשני קובלים. לקובלת אמנם נגרם נזק מן הפרסומים (שלא ניתן לכמתו), אך הוא פועל יוצא מתפקידו של הקובל כיו"ר

הקובלת. הפרסומים כוונו לקובל והכוונה לפגוע, כפי שנקבע, הייתה בראש ובראשונה ובעיקר, בקובל.

89. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הנוגעים בעניין ונתתי להם את המשקל ההולם, תוך איזון בין הערכים הנוגדים ובהתחשב במכלול הנסיבות הרלוונטיות, אני קובע שיש להעמיד את שיעור הפיצוי שיטל על הנאשם בגין דברי לשון הרע שהשמיע ופרסם כלפי **הקובל** על סך של **₪ 190,000** (סכום הכולל ריבית והצמדה ממועד הפרסום).

90. אשר ל**קובלת**, בשים לב לכל אשר נקבע לעיל (ראו למשל פסקה 61 לגזר דין זה) יעמוד הפיצוי על סך **₪ 10,000** (סכום כולל ריבית והצמדה ממועד הפרסום).

הוצאות משפט

91. ב"כ הקובלים עתר להטלת הוצאות משפט על הנאשם מכוח סעיף 79 לחוק העונשין.

92. אין בידי להיעתר לבקשה.

93. הטלת הוצאות על נאשם בהתאם לסעיף 79 לחוק העונשין תיעשה במשורה, במקרים חריגים ויוצאי דופן בלבד, כפי שקבע כב' הנשיא שמגר:

"הייתי מייחד את השימוש בסעיף 79 למקרים בהם ניתן לראות בהתנהגותו של נאשם משום שימוש לרעה בהליכי בית המשפט, כאשר צד פועל שלא בתום לב לשם הארכת הדיונים וסיבוכם" (ע"פ 591/79 יהודה אסיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(4) 253, 264 (1980)).

ראו עוד לענין זה: רע"פ 8777/20 שהירה גית נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, פסקה 9 (20.10.2020); רע"פ 7215/20 ניסים זגורי נ' עיריית חולון, פסקה 9 (3.11.2020); ע"פ 104/84 מרדכי מאירי נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 718, 725 (1984)).

94. הלכה זו נועדה לשמור על זכותו של נאשם בהליך פלילי להוכיח חפותו, ללא חשש כי יוטלו עליו הוצאות ככל שינהל משפט. ראו בענין זה למשל עק"פ (ת"א) 7386-09 אלי זוהר נ' ליאור טל, פסקה 26 (פורסם בנבו, 21.12.2009).

סוף דבר

95. לאחר בחינת מכלול השיקולים, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר על תנאי לתקופה בת 6 חודשים, לבל יעבור הנאשם, במשך 3 שנים מהיום, עבירה על חוק איסור לשון הרע.

ב. תשלום פיצוי לקובל בסך של 190,000 ₪.

ג. תשלום פיצוי לקובלת בסך 10,000 ₪.

סך הפיצויים (הכוללים ריבית והצמדה ממועד הפרסומים) בסכום כולל של 200,000 ₪ ישולמו ב- 20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל מיום 01.01.26 וכל ראשון לחודש העוקב. לא ישולם תשלום מהתשלומים שנקבעו במועדו, יעמוד כל החוב לפירעון מידי ויישא הפרשי ריבית והצמדה כדין מהיום.

החוב/הפיצויים יועברו לצורך גבייה למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, וניתן יהיה לשלם בתוך 3 ימים מיום גזר הדין באחת הדרכים המפורטות באתר המרכז. ב"כ הקובלים יעביר את הפרטים הדרושים למזכירות בית המשפט בתוך 10 ימים.

זכות ערעור כדין לבית משפט מחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

החלטה בק"פ 65272-12-22 בבקשה שהוגשה לקבלת הוצאות לפי סעיף 80 לחוק העונשין תועבר לב"כ הצדדים באמצעות נט המשפט בימים הקרובים.

ניתן והודע בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשם.

<86>

ניתנה והודעה היום כ"ד תשרי תשפ"ו, 16/10/2025 במעמד הנוכחים.

ארז נוריאלי, שופט, סגן הנשיא